

PROGRAM PORADENSKÝCH SLUŽEB V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Základní škola a Mateřská škola Dvory, okr. Nymburk, příspěvková organizace
Dvory č. p. 40, 288 02 Nymburk

Školní rok: 2026/2027

Platnost od: 1. 9. 2026

Zpracovala: ředitelka školy

Schválila: ředitelka školy

1. Úvodní ustanovení

Program poradenských služeb v mateřské škole stanovuje systém poskytování poradenské, metodické a podpůrné péče dětem, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům mateřské školy.

Poradenské služby jsou poskytovány v souladu zejména s:

- zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění,
- vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění,
- vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných, v platném znění,
- platným Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání,
- školním vzdělávacím programem mateřské školy.

Poradenské služby jsou poskytovány s ohledem na nejlepší zájem dítěte, jeho individuální vzdělávací potřeby, věk, úroveň vývoje a rodinné a sociální prostředí.

2. Cíle poradenských služeb

Hlavním cílem poradenských služeb v mateřské škole je vytvářet podmínky pro optimální rozvoj každého dítěte a poskytovat včasnou podporu dětem, jejich zákonným zástupcům i pedagogickým pracovníkům.

Poradenské služby jsou zaměřeny zejména na:

- včasnou identifikaci individuálních vzdělávacích potřeb dětí,
- identifikaci a podporu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami,
- identifikaci a podporu dětí nadaných a mimořádně nadaných,
- podporu dětí s rizikem školní neúspěšnosti,
- podporu dětí s nerovnoměrným vývojem,

- podporu dětí s obtížemi v oblasti komunikace, sociálních vztahů, chování nebo adaptace,
 - podporu zdravého osobnostního, sociálního a emocionálního vývoje dítěte,
 - podporu školní připravenosti,
 - poskytování metodické podpory pedagogickým pracovníkům,
 - poskytování informací a konzultací zákonným zástupcům,
 - zajištění spolupráce mateřské školy se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odbornými pracovišti.
-

3. Personální zajištění poradenských služeb

Poradenské služby v mateřské škole zajišťují zejména:

Zástupkyně ředitelky školy pro MŠ

Ředitelka školy:

- odpovídá za vytvoření a realizaci systému poradenských služeb,
- určuje pedagogické pracovníky podílející se na poskytování poradenských služeb,
- koordinuje spolupráci školy se školskými poradenskými zařízeními,
- zajišťuje podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami,
- zajišťuje realizaci doporučených podpůrných opatření,
- koordinuje spolupráci pedagogických pracovníků, zákonných zástupců a odborných pracovišť,
- odpovídá za vedení příslušné dokumentace.

Učitelky mateřské školy

Učitelky mateřské školy:

- průběžně sledují vývoj a vzdělávací pokroky jednotlivých dětí,
- provádějí pedagogickou diagnostiku,
- identifikují děti, které mohou potřebovat zvýšenou podporu,
- identifikují projevy nadání nebo mimořádného nadání,
- individualizují vzdělávací nabídku,
- poskytují dětem podporu v rámci běžné vzdělávací činnosti,
- vyhodnocují účinnost poskytované podpory,
- konzultují vzdělávání a vývoj dítěte se zákonnými zástupci,
- spolupracují s ostatními pedagogickými pracovníky,
- podle potřeby doporučují zákonným zástupcům využití služeb školského poradenského zařízení nebo jiného odborného pracoviště.

Asistent pedagoga

Je-li ve třídě přítomen asistent pedagoga, podílí se v rozsahu stanoveném doporučením školského poradenského zařízení a pokyny učitele zejména na:

- podpoře dítěte při vzdělávání,
- rozvoji samostatnosti dítěte,
- začleňování dítěte do kolektivu,
- realizaci podpůrných opatření,
- sledování pokroků dítěte,
- spolupráci s pedagogickými pracovníky.

Asistent pedagoga neposkytuje samostatně odborné poradenské nebo diagnostické služby.

4. Hlavní oblasti poradenské činnosti

4.1 Adaptace dítěte na prostředí mateřské školy

Zvýšená pozornost je věnována nově přijatým dětem a jejich adaptaci na prostředí mateřské školy.

Pedagogové:

- respektují individuální tempo adaptace dítěte,
- sledují jeho emocionální stav a začlenění do kolektivu,
- komunikují se zákonnými zástupci o průběhu adaptace,
- hledají společně s rodinou vhodné postupy usnadňující adaptaci,
- v případě dlouhodobějších obtíží doporučí další odbornou konzultaci.

4.2 Pedagogická diagnostika

Pedagogická diagnostika je realizována průběžně během celého školního roku.

Je zaměřena zejména na:

- motorické schopnosti,
- komunikační a jazykové schopnosti,
- kognitivní schopnosti,
- sociální a emocionální vývoj,
- sebeobsluhu a samostatnost,
- pracovní návyky,
- pozornost a soustředění,
- individuální zájmy a předpoklady dítěte,
- školní připravenost.

Výsledky pedagogického pozorování jsou využívány především k individualizaci vzdělávání a plánování další pedagogické práce.

4.3 Děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola věnuje zvýšenou pozornost včasnému rozpoznání potřeb dítěte.

Pokud běžná individualizace vzdělávání nepostačuje, pedagogové ve spolupráci s ředitelkou školy a zákonnými zástupci:

- stanoví vhodný způsob podpory,
- průběžně vyhodnocují její účinnost,
- podle potřeby doporučí zákonným zástupcům kontaktování pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra,
- realizují podpůrná opatření doporučená školským poradenským zařízením,
- spolupracují s odbornými pracovníky poradenského zařízení.

Při vzdělávání dítěte je respektováno doporučení školského poradenského zařízení.

4.4 Děti nadané a mimořádně nadané

Mateřská škola vytváří podmínky také pro rozvoj dětí vykazujících známky nadání.

Pedagogové:

- sledují oblasti zvýšeného zájmu a schopností dítěte,
- nabízejí dítěti náročnější a rozšiřující činnosti,
- podporují jeho tvořivost a samostatnost,
- individualizují vzdělávací nabídku,
- komunikují o projevech nadání se zákonnými zástupci,
- podle potřeby doporučují konzultaci se školským poradenským zařízením.

4.5 Podpora školní připravenosti

U dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky je průběžně sledována zejména:

- úroveň řečových a komunikačních dovedností,
- grafomotorika,
- zrakové a sluchové vnímání,
- matematické představy,
- pozornost a pracovní vytrvalost,
- samostatnost,
- sociální a emocionální zralost,
- schopnost respektovat pravidla a spolupracovat,
- schopnost zvládat přiměřenou zátěž.

Zákonní zástupci jsou průběžně informováni o vývoji dítěte a v případě zjištěných obtíží jsou jim doporučeny vhodné postupy nebo odborná konzultace.

4.6 Řečový a komunikační rozvoj

Pedagogové podporují přirozený rozvoj komunikačních schopností a správný řečový vzor.

V rámci běžného vzdělávání jsou zařazovány zejména:

- dechové a artikulační hry,
- rozvoj slovní zásoby,
- rytmižace,
- říkadla a básně,
- sluchové hry,
- rozvoj fonemického uvědomování,
- vyprávění a rozhovory.

V případě výraznějších obtíží je zákonným zástupcům doporučena konzultace s příslušným odborníkem. **Mateřská škola nenahrazuje odbornou klinickou logopedickou péči.**

4.7 Sociální vztahy, chování a wellbeing dítěte

Pedagogové systematicky podporují:

- vytváření bezpečného prostředí,
- pozitivní vztahy mezi dětmi,
- respektování individuálních odlišností,
- schopnost spolupracovat,
- prosociální chování,
- zvládání emocí,
- řešení konfliktů přiměřeným způsobem,
- pocit bezpečí a sounáležitosti dítěte.

Případné projevy rizikového nebo výrazně problémového chování jsou řešeny bez zbytečného odkladu ve spolupráci se zákonnými zástupci a podle potřeby také s odbornými institucemi.

5. Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce s rodinou je základním předpokladem účinné poradenské péče.

Mateřská škola poskytuje zákonným zástupcům zejména:

- informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte,
- konzultace o individuálních potřebách dítěte,
- informace o možnostech podpory dítěte,
- doporučení vhodných postupů pro domácí prostředí,
- informace o možnostech využití služeb PPP, SPC a dalších odborníků,
- konzultace týkající se školní připravenosti dítěte.

Konzultace probíhají podle potřeby individuálně, po předchozí dohodě s pedagogickým pracovníkem nebo ředitelkou školy.

Informace o dítěti jsou poskytovány diskrétně a s ohledem na ochranu soukromí dítěte a jeho rodiny.

6. Spolupráce s odbornými institucemi

Mateřská škola podle potřeb dítěte spolupracuje zejména s:

- pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP),
- speciálně pedagogickými centry (SPC),
- základními školami,
- pediatrii a dalšími odbornými zdravotnickými pracovišti,
- klinickými logopedy,
- orgánem sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD),
- případně dalšími odbornými institucemi a organizacemi.

Spolupráce probíhá v rozsahu stanoveném právními předpisy a s respektováním práv dítěte a jeho zákonných zástupců.

7. Postup při zjištění potřeby zvýšené podpory dítěte

Při zjištění vzdělávacích, vývojových, adaptačních nebo výchovných obtíží dítěte postupuje mateřská škola zpravidla následovně:

1. pedagog provede cílené pedagogické pozorování dítěte,
 2. konzultuje situaci s ostatními pedagogy,
 3. informuje zákonné zástupce a projedná s nimi další postup,
 4. nastaví vhodnou pedagogickou podporu a individualizaci vzdělávání,
 5. průběžně sleduje a vyhodnocuje účinnost podpory,
 6. pokud podpora není dostatečná, doporučí zákonným zástupcům konzultaci nebo vyšetření ve školském poradenském zařízení,
 7. po vydání doporučení školského poradenského zařízení škola zajistí odpovídající podpůrná opatření,
 8. účinnost poskytovaných opatření je pravidelně vyhodnocována.
-

8. Formy poskytování poradenských služeb

Poradenské služby jsou poskytovány zejména formou:

- individuálních konzultací se zákonnými zástupci,
- osobních rozhovorů,
- pedagogického pozorování dítěte,
- pedagogické diagnostiky,
- konzultací mezi pedagogickými pracovníky,
- metodických porad,
- spolupráce s PPP a SPC,
- předávání odborných a metodických informací,
- případně společných konzultací zákonného zástupce, školy a odborného pracoviště.

Poradenské služby poskytované mateřskou školou jsou zákonným zástupcům a dětem poskytovány bezplatně.

9. Ochrana osobních údajů a důvěrnost informací

Při poskytování poradenských služeb jsou respektovány zásady ochrany osobních údajů a důvěrnosti informací.

Pedagogičtí pracovníci:

- zachovávají mlčenlivost o skutečnostech týkajících se dítěte a jeho rodiny,
 - sdílejí informace pouze v rozsahu nezbytném pro zajištění vzdělávání a podpory dítěte,
 - vedou dokumentaci v souladu s platnými právními předpisy,
 - chrání dokumentaci před přístupem neoprávněných osob.
-

10. Informování zákonných zástupců

Zákonní zástupci jsou o možnostech využití poradenských služeb školy informováni zejména:

- na třídních schůzkách,
- při individuálních konzultacích,
- prostřednictvím informačních kanálů školy,
- případně prostřednictvím webových stránek školy.

V případě potřeby mohou zákonní zástupci požádat o individuální konzultaci s učitelkou nebo ředitelkou školy.

11. Vyhodnocování programu

Účinnost programu poradenských služeb je vyhodnocována průběžně během školního roku a souhrnně na jeho konci.

Při hodnocení je sledováno zejména:

- zda byly vzdělávací potřeby dětí identifikovány včas,
- účinnost nastavených podpůrných opatření,
- úroveň spolupráce mezi pedagogy,
- spolupráce školy se zákonnými zástupci,
- spolupráce s PPP, SPC a dalšími odbornými institucemi,
- potřeba změn nebo doplnění systému poradenských služeb.

Na základě vyhodnocení může být program pro následující školní rok aktualizován.

12. Závěrečná ustanovení

Program poradenských služeb je závazný pro pedagogické pracovníky mateřské školy v rozsahu jejich pracovních činností.

S programem budou pedagogičtí pracovníci seznámeni na pedagogické poradě.

Program nabývá účinnosti dne **1. 9. 2026**.

V Dvorech dne:

Mgr. J. Blažková

ředitelka školy

podpis: